

Hitrejše spreminjanje razmer

Aktivnosti pred programsko volilno sejo občinske organizacije ZKS Ljubljana-Siška in kongresoma ZKS in ZKJ so v ospredju med članstvom zveze komunistov.

Na programsko volilni konferenci občinske organizacije ZKS Ljubljana — Šiška, ki bo v soboto, dne 22. februarja 1986, bo 324 delegatov po predhodnih razpravah v osnovnih organizacijah ZK celovito obravnavalo družbenopolitične in družbenoekonomske razmere v občini in mestu ter poročilo o delu občinske organizacije.

Ta seja pa pomeni tudi prispevek v pripravah na 10. kongres ZKS, saj bodo delegati po posameznih tematskih skupinah strnili razpravo tudi o resoluciji 10. kongresa ZKS in osnutku statuta ZKS.

V oceni dosedanjega dela izhajamo iz nekaterih značilnosti obdobja med obema kongresoma, kot tudi razmer v letu 1985.

Družbenopolitičnemu življenju v občini in mestu Ljubljani so dajale značilna obeležja nekatere značilnosti, ki so bile v središču pozornosti vseh delovnih ljudi in občanov. Mednje nedvomno sodi zlasti celotna aktivnost za pripravo srednjoročnih in dolgoročnih planskih aktov v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitični skupnosti. V letu 1985 je bilo zaokroženo na tem področju večletno obsežno strokovno, samoupravno in politično delo, potrebna so bila tudi obsežna in strpna usklajevanja, ki so konec leta omogočila sprejem planov v skupščini občine in mesta.

Razprava o vsebini sprememb in dopolnitev statuta občine in mesta je pokazala, da smo z intenzivno politično aktivnostjo sposobni presegati posamične interese ter opredeljevati skupne naloge in odgovornosti, ki jih je treba uresničevati v mestu kot posebni družbenopolitični skupnosti. S temi razpravami smo se soočili s problemi delovanja celotnega političnega sistema ter se tako že vključili v obravnavo kritične analize delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Druga temeljna značilnost so bila okrepljena prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo. Uresničevanje programa gospodarske stabilizacije postopoma daje, kljub mnogim slabostim in zaostajanjem, prve rezultate, kar je nedvomno rezultat velikih naporov večine delovnih ljudi in občanov, pa tudi povečane aktivnosti družbenopolitičnih organizacij.

Glede na to, da je dolgoročni program gospodarske stabilizacije tudi v tem obdobju še vnaprej vsebinski temelj idejnopolitične aktivnosti komunistov, njegovo uresničevanje pa merilo prodornosti in učinkovitosti posameznih članov, osnovnih organizacij ZK in organov zveze komunistov, je tudi v oceni razmer, ki jo obravnavajo osnovne organizacije ZK, prav tem vprašanjem namenjeno več pozornosti.

Bistveno pri tem je, da smo do neke mere uspeli ustvarjalni nemir ljudi mobilizirati ter usmeriti v hitrejšo spreminjanje razmer na področju gospodarjenja ter dosegli pozitivne premike in rezultate, ki pa jih prepočasno uresničevanje protiinflacijskega programa zmanjšuje.

Pri tem se vsekakor odpira vprašanje, kje so vzroki, da ob sprejetem protiinflacijskem programu inflacijske spirale skokovito narašča ter sproti zmanjšuje napore delovnih ljudi in občanov ter ob drugih negativnih posledicah povzroča moralno erozijo v družbi. Ta se kaže v dejstvu, da še vedno trošimo več, kot proizvajamo in s tem neposredno »žagamo« vejo, na kateri sedimo. Samoupravljanje je še vedno bolj prisotno kot pravica, ne pa tudi dolžnost čim bolj smotno upravljati z družbenimi sredstvi. Krepijo se razne špekulacije in pridobitništvo, kar kaže na slabšanje odnosa do družbene lastnine, tudi kot prelivanje družbenega dohodka v zasebne sfere. Vse to krepí socialni razlikovanje mimo rezultatov dela, njihovih nosilci in izhod iz te situacije pa niso vedno izpostavljeni.

Na osnovi spoznanja, da je vključevanje v mednarodno delitev dela bistveni razvojni dejavnik gospodarstva, smo usmerjali in spodbujali aktivnosti komunistov v izvršnem svetu, gospodarski zbornici in organizacijah združenega dela za iskanje novih rešitev in možnosti, predvsem pri vključevanju novih organizacij združenega dela v mednarodno delitev dela in kvalitetne spremembe v strukturi izvoženih izdelkov, ki so dohodkovno uspešni in konkurenčni tujini.

Prvič je v letošnjem letu naraslo število organizacij združenega dela, ki so se vključile v mednarodno delitev dela, struktura proizvodov se je spreminjala na osnovi zahtev in možnosti, ki jih daje razviti zahtodni trg, kar vpliva tudi na pozitivne premike na domačem tržišču. Med najbolj uspešnimi naj izpostavimo, ob tistih, ki so že dosedaj bili nosilci izvoza in razvoja (Iskra, Litostroji, Donit, Aero-TOZD Tovarna celuloze in papirja, Slovina, Dekorativna, Lek, ...), še nekatere manjše organizacije združenega dela, katerih pomen pa zato ni nič manjši (KOT Tacen, Tuba, Šport oprema, Ingrad-Mobilia, Institut za turbinske stroje, Unitas, Tapo, Slovenijales DO Sora, ...). V bistvu ni več idejnih razhajanj o potrebnosti izvoza, vedno več delavcev pa spoznava, da je velik del osebnih dohodkov odvisen od rezultatov, ustvarjenih na tujih trgih.

Mimo lahko trdimo, da je ta usmeritev veliko prispevala k hitrejšemu spoznavanju o nujnosti uvajanja novih sodobnih metod dela, vodenja in upravljanja, vključevanja znanja in inventivne dejavnosti v proizvodnjo, in drugih vprašanj, o katerih je tekla beseda tudi ob razpravah o nalogah komunistov pri piranju na lastne sile. Tudi zato je bila ta razprava izredno široka, konkretne ugotovitve in stališča pa podprta med delovnimi ljudmi in občani. Cela vrsta pobud in predlogov pa se že danes udejanja v praksi

V javni razpravi med komunisti v osnovnih organizacijah ZK je predlog kandidatov za člane organov občinske organizacije ZKS ter delegate za X0. kongres ZKS in 13. kongres ZKJ. Predlog kandidatnih list je oblikovan na temelju širokega evidentiranja možnih kandidatov, ki je potekalo od junija preteklega leta, ko je občinski komite sprejel sklep o merilih in kriterijih za volitve v zvezi komunistov ter sprožil postopke evidentiranja. Za kandidate v organe na občinski, mestni ravni, pa tudi v organe pri ZKS in ZKJ ter za delegate za oba kongresa, je bilo v naši občini evidentiranih 343 članov ZK.

Posebna skrb pri usklajevanju kadrovskih predlogov je bila namenjena ustreznim sestavi občinskih organov ZK in tudi mestne organizacije ZKS Ljubljana ter delegatov za oba kongresa. Pri pripravi predlogov kandidatov smo namreč skušali slediti temu, da bi predlagane kadrovske rešitve izražale siceršnjo sestavo občinske organizacije ZKS.

Občinski komite ima po sprejetem predlogu 47 članov.

Več kot polovica vseh kandidatov za sestavo občinskega komiteja izhaja iz materialne proizvodnje, iz te pa so tudi nekateri predlagani člani, evidentirani v krajevnih skupnostih in organizacijah družbenih dejavnosti. Iz osnovnih organizacij ZK v krajevnih skupnostih je 11 kandidatov (23,4 %), kar je odraz števila članstva, povezanega v osnovnih organizacijah ZK v krajevnih skupnostih. Med kandidati za občinski komite ZKS je 23,4 % delavcev iz neposredne proizvodnje, 21,3 % tovarišč ter 14,9 % mladih.

Tako naj bi po sedanjem predlogu mandat ponovilo 36,2 % članov, kar zagotavlja tudi kontinuiteto dela občinskega komiteja, od občinskih funkcionarjev pa sta v komite vključena le predsednik OK SZDL in kandidat za predsednika skupščine občine. Poprečna starost predlaganih kandidatov je 39 let, kar pomeni, da je predlagana sestava v poprečju sorazmerno mlada.

oziroma so prisotni predlogi za spreminjanje neustrezne zakonodaje, predpisov, internih aktov itd., s ciljem, doseči večjo samostojnost, predvsem mobilnost organizacij združenega dela pri ustvarjanju pogojev za pridobivanje in delitev dohodka, s čimer pa se položaj delavca — samoupravljalca mora okrepiti.

Usmeritve za delo komunistov, strokovnih in poslovnih delavcev ter komunistov v organih družbenopolitične skupnosti in drugih družbenopolitičnih organizacijah, predvsem sindikatih, so prav zato naravnane v to, da take premike dosežemo ter da bo srednjeročno obdobje 1986—1990 v nekem smislu prelomnica v načinu razmišljanja in prakse. Zato smo vztrajali, da je pravočasnost, usklajenost in realnost planiranja in jasnost opredeljenega razvoja pomemben kriterij pri uveljavljanju kadrovske politike ter konkretnega uresničevanja kolektivne in posamične odgovornosti. Na ta način smo dosegli večjo mobilnost kadra, institut zamenljivosti brez nepotrebnih afer pa se je v celoti potrdil. V organizacijah združenega dela (Tuba, Gorenje-Tiki, Unitas, Fructal-Alko-TOZD Alko, Color, Vektor, Kot, ABC Pomurka-DO Drogerija, Iskra Elementi-TOZD Magneti, ...), kjer so komunisti na osnovi ocen o slabih družbenoekonomskih razmerah, brezperspektivni prihodnosti, sprejeli in realizirali pobudo o potrebnih odpoklicih, razrešitvah strokovnih in poslovnih delavcev, ki niso znali ali mogli ponuditi ustreznih rešitev, dosegajo ob novih kadrih in konkretnih nosilcih nalog in iz njih izhajajočih odgovornostih, spodbudne pozitivne premike.

Tehnološka in proizvodna razdrobljenost, ekonomska nepovezanost je še vedno glavni zaviralni dejavnik za še uspešnejše gospodarjenje. Za preseganje takšnega stanja smo v organih zveze komunistov večkrat ocenjevali razmere in spodbujali politične aktivnosti za krepitev dohodkovnih odnosov znotraj posameznih oblik združenega dela, predvsem preko problemskih in akcijskih oblik povezovanja komunistov.

Potrebe po takih aktivnostih je narekovalo in narekuje dejstvo, da se v zaostrenih razmerah skušajo uveljaviti interesi posameznih delov organizacij združenega dela, kratkovidna politika, zamegljevanje odgovornosti za slabo gospodarjenje itd., s trganjem različnih povezav med TOZD. K temu moramo dodati še vedno prisotne poizkuse sprememb samoupravne organiziranosti organizacij združenega dela, zlasti ukinitve temeljnih organizacij združenega dela, ki ne temeljijo na analizi dosedanjega delovanja niti niso ekonomsko, tehnološko ali drugače utemeljene in v ničemer ne izboljšujejo ustavnega položaja delavca. Takim poizkusom smo se uprli, hkrati pa podprli vsa tista prizadevanja za razvoj samoupravnih odnosov in organiziranosti, ki so izhajala iz temeljite ocene dosedanjega razvoja, tehnoloških sprememb in podobno.

V nasprotju s ocenami, da zaostrene družbenoekonomske razmere ustvarjajo ustrezno motiviranost za hitrejšo spreminjanje razmer na področju delitve osebnih dohodkov, odvisnih od rezultatov dela, kar je prvi pogoj za večje vsebinske premike pri strukturiranju gospodarstva in kvalitativnih premikih v vseh elementih dela, je to področje še vedno pod velikim vplivom uravnilovke. Ta se ne kaže zgolj v razponih med najnižjimi in najvišjimi osebnimi dohodki, kar še vedno prevladuje v miselnosti, temveč v tem, da rezultatov dela še ne znamo ali nočemo izmeriti in oceniti, koliko so ti prispevali k celotnemu dohodku. Zato lahko ugotavljamo, da zahteva po uveljavljanju večje diferenciacije med delom in nedelom, večjim in manjšim prispevkom k dohodku, še ni uveljavljena. To je imelo svoj odraz tudi v delitvi sredstev za osebne dohodke v tistih organizacijah združenega dela, ki so poslovale z izgubo ali na robu rentabilnosti, saj je bila ta v nasprotju z realnimi možnostmi. Občinski komite ZKS je zato zadožil komuniste v izvršnem svetu in organizacijah združenega dela, da sprejmejo ustrezne ukrepe, uskladijo osebne dohodke v skladu z ustvarjenim dohodkom oziroma da z gospodarskimi ukrepi opravičijo izplačane osebne dohodke.

